

ELS LLIBRES SACRAMENTALS DE LA BAIXA SEGARRA (EDAT MODERNA). ESTAT DEL FONTS DOCUMENTAL

per Valentí Gual Vilà

El treball sobre llibres sacramentals (baptisme, matrimoni, defunció, confirmació i compliment pasqual) dut a terme al llarg d'un llarg període, ens ha fet adonar de la necessitat de disposar d'inventaris que permetin de saber quins llibres hi ha, on són i quins anys comprenen. Avui hi ha molts investigadors que es dediquen a la genealogia i algun que altre demògraf practica els sistemes de reconstrucció de famílies i de recompte numèric. Queda fora de tot dubte, doncs, la necessitat de disposar de repertoris de consulta, més encara si tenim present la importància de la documentació escrita des del punt de vista del patrimoni cultural.

Pel que fa a la Baixa Segarra, resulta indispensable tenir present el llibre de Salvador Ramon i Josep Massagués, *Inventari dels llibres sacramentals de l'Arxiu Històric Arxidiocesà de Tarragona*, publicat el 1990. La reordenació que ens els darrers anys s'ha practicat a l'Arxiu Històric Arxidiocesà potser suposarà variacions en les identificacions de les localitzacions, però, com és lògic, els volums seran els mateixos.

També afegim en la nòmina tot el fons que hem pogut localitzar a les parròquies. Advertim que només donem detall dels llibres de baptismes, defunció i matrimoni compresos en l'etapa que va des de l'inici fins a 1815, i que estalviem les referències als també útils llibres de confirmació i de compliment pasqual.

Si hem de destacar un lloc per la riquesa, antigor i continuïtat del fons sacramental aquest és, sens dubte, Santa Coloma de Queralt. Hi ha força volums anteriors a les disposicions tridentines de 1563 (quan els registres esdevingueren de redacció obligatòria) i la sèrie no pateix cap mena de buit que n'impedeixi l'aprofitament.

Per una altra banda, cal remarcar com, curiosament, en algunes parròquies són els llibres del segle XVIII els que no ens han arribat i, en canvi, sí que ho ha fet la documentació sacramental més reculada.

Així mateix hem consignat els anys que manquen per tal que la sèrie sigui completa, de la mateixa manera que hem especificat el nom de la parròquia i de les diverses sufragànies. El guió curt (-) indica que ens ha pervingut tot el període inclòs en les dates extremes assenyalades.

Oferim a continuació la relació del fons documental extractat de les diverses parròquies de la Baixa Segarra per ordre alfabètic. Com és d'observar, la major part dels pobles que figuren a continuació conserven els sacramentaris dipositats a l'Arxiu Històric Arxidiocesà de Tarragona, tot i que encara en resten a les parròquies, moltes de les quals en l'època moderna eren bisbat de Vic.

* **Aguiló** (sufragànies: la Pobla de Carivenys, Almenara, Santa Fe de Montfred, Sant Miquel de la Portella, La Serra).

Baptismes (=B) i Òbits (=Ò)	1518-1533.	
B., Ò i Matrimonis(=M)	1544-1594.	M. arrenquen del 1567
B.	1594-1629.	
B., Ò. i M.	1629-1667.	
B.	1668-1789.	
B.	1789-1852.	
M.	1668-1802.	
M.	1802-1857.	
Ò.	1668-1794.	
Ò.	1795-1851.	

Mancances de la sèrie: M., 1544-1566 i 1595-1628.

Localització: Arxiu Parroquial de Santa Coloma de Queralt (A.P.S.C.Q.)

* **Belltall**

B., Ò. i M.	1602-1647	llibre I
B., Ò. i M.	1648-1718	llibre II
B., Ò. i M.	1718-1766	llibre III
B., Ò. i M.	1766-1833	llibre IV

Localització: Arxiu Parroquial de Belltall (A.P.B.)

Seriat des 1602.

* **Biure de Gaià**

B.	1562-1586	núm.3
B. i M.	1593-1602	núm.2
B. i M.	1620-1725	núm.3
B. i M.	1726-1773	núm.2
B.	1774-1851	—

Ò.1474, 1489, 1490-1492, 1507-1548, 1572-1586 i 1621-1725 núm.3

Ò. 1730-1773 núm.2

M. 1774-1850 —

Localització: Arxiu Històric Arxidiocesà de Tarragona (A.H.A.T) els llibres numerats i Arxiu Parroquial de Rocafort de Queralt (A.P.R.Q.) els llibres no numerats.

Mancances: B. 1587-1592 i 1603-1619. Ò.: 1587-1620, 1726-1730 i etapa posterior al 1774. M.: 1581-1590 i 1603-1619.

*** Conesa**

B. 1567-1597 núm.86 caixa 12

Ò. 1571-1593 " "

M. 1568-1577, 1586-1591 i 1595-1597 " "

B., Ò. i M. 1598-1641 " 85 caixa 10

Localització: A.H.A.T.

B., Ò. i M. 1641-1681 llibre 2on.

B., Ò. i M. 1681-1721 " 3er.

B., Ò. i M. 1721-1733 " 4rt.

B., Ò. i M. 1734-1745 " 5è.

B., Ò. i M. 1745-1772 " 6è.

Ò. 1772-1852 " 7è.A

B. 1772-1827 " 7è.B

M. 1772-1858 " 7è.

Localització: Arxiu Parroquial de Santa Coloma de Queralt (A.P.S.C.Q.)

Sèrie contínua des 1598.

*** Figuerola** (dependència: Guimons). Ambdues sufragànies de Santa Coloma

B., Ò. i M. 1583-1705 núm.1

B., Ò. i M. 1706-1801 " 2

M. 1802-1879 " 3

Ò. 1802-1880 " 4

B. 1802-1880 " 5

Localització: A.P.S.C.Q.

Sèrie contínua des 1583.

* **Forès** (sufragànies: El Fonoll, La Sala, Sabella)

B.	1570-1630	núm.2
Ò. i M.	1570-1698	" 2
B.	1631-1735	núm.1
Ò. i M.	1698-1735	" 1

Localització: A.H.A.T.

Sèrie contínua des de 1570 fins al 1735.

* **Montargull** (sufragània: Rauric)

B. i Ò.	1576-1686
M.	1576-1727

Localització: A.H.A.T

* **Passanant** (sufragània: La Glorieta)

B.	1584-1601	núm.48	caixa 3
Ò. i M.	1580-1601	" 49	" 3
B., Ò. i M.	1602-1696	" 47	" 3
B., Ò. i M.	1696-1774	" 54	" 4
B., Ò. i M.	1774-1822	" 55	" 4

Localització: A.H.A.T.

Seriat des 1584.

* **Les Piles de Gaià** (sufragània: Torlanda)

B., Ò. i M.	1564-6-1588	núm. 96
B., Ò. i M.	1588-1642-6	" 97
B., Ò.	1642-1648	" 102
M.	1648-1660	" 98
B., Ò. i M.	1660-1682	" 103
B., Ò. i M.	1684-1696	" 99

Localització: A.H.A.T

Seriat des 1564.

* **Pontils** (sufragània: Valldeperes)

B., Ò. i M.	1578-78-85-1629	núm. 24	caixa 5
B., Ò. i M.	1630-1715	" 26	" 5
B., Ò. i M.	1715-1767	" 26	" 5

Localització: A.H.A.T.

Han estat trobats els llibres de baptismes de 1767-1861.

*** Santa Coloma de Queralt (sufragània: Sant Gallard)**

Ò. (cossos)	1428-1436	llibre	1.
Ò. (")	1526-1540	"	3.
Ò. (")	1566-1602	"	5.
Ò. (")	1602-1634	"	6.
Ò. (")	1634-1656	"	7.
Ò. (")	1657-1708	"	8.
Ò. (")	1709-1744	"	9.
Ò. (")	1744-1766	"	10.
Ò. (")	1767-1779	"	11.
Ò. (")	1780-1802	"	12.
Ò. (")	1803-1826	"	13.
Ò. (albats)	1594-1646	"	1.
Ò. (")	1646-1700	"	2.
Ò. (")	1700-1738	"	3.
Ò. (")	1738-1773	"	4.
Ò. (")	1774-1798	"	5.
Ò. (")	1798-1837	"	6.
B.	1525-1560	llibre	1.
B.	1564-1592	"	2.
B.	1592-1626	"	3.
B.	1627-1687	"	4.
B.	1688-1728	"	5.
B.	1729-1755	"	6.
B.	1756-1774	"	7.
B.	1755-1802	"	8.
B.	1803-1826	"	9.
M.	1565-1630	llibre	1.
M.	1631-1727	"	2.
M.	1727-1766	"	3.
M.	1767-1809	"	4.
M.	1810-1840	"	5.

Localització: A.P.S.C.Q.

Seriat des 1565.

*** Santa Perpètua de Gaià** (sufragànies: Montalegre, Seguer, Viladeperdius)

B., Ò. i M. 1578-1655 núm. 21 caixa 4

B., Ò. i M. 1655-1711 " 22 " 4

Localització: A.H.A.T.

B., Ò. i M. 1749-1848

*** Savallà del Comtat**

B. 1512-1554 núm. 1 caixa 1

B., Ò. i M. 1555-1600 " 2 " 1

B. 1670-1798 " 3 " 1

B. 1798-1851 " 4 " 1

M. 1669-1857 " 6 " 2

Ò. 1669-1856 " 8 " 3

Localització: Arxiu Parroquial Savallà del Comtat (A.P.S.C.)

Manquen B., Ò. i M. del 1601-1668-9.

*** Segura**

B. 1600-1628 núm.1 caixa 23

B. 1686-1885 " 2 " 23

M. i Ò. 1600-1685 " 3 " 23

M. i Ò. 1686-1855 " 4 " 25

Localització: A.P.S.C.

Manquen B. 1629-1687.

*** Vallespinosa**

B., Ò. i M. 1600-1699 núm. 22

Localització: A.H.A.T.

*** Vallfogona de Riucorb**

Per a una sumària descripció del fons vegeu l'article de Josep M. T. Grau i Pujol: "El fons documental de la parròquia de Vallfogona de Riucorb (1491-1935)" a *La Segarra* (Santa Coloma de Queralt), 232 (desembre 1998), pàg. 27.

